

۴۰ در؛ کنار پل ورسک

دژ مازیار اواخر حکومت ساسانیان در زمان اسپهبدان مازیار ساخته شده است

می‌گویند سرخپوست‌ها با دود از کوهی به کوه دیگر با هم ارتباط می‌گرفتند و حتی با علامت‌هایی خاص اطلاعات ضروری را منتقل می‌کردند. علت ساخته شدن تمام قلعه‌ها و دژهای مسیر باستانی فیروزکوه بر فراز قله‌ها علاوه بر اشراف به محیط اطراف و محافظت بیشتر، فرستادن علامت‌های خاص با دود برای آگاهی دیگر دژها از حمله دشمن بوده و تمام دژهای طول مسیر فیروزکوه از بالا با هم در ارتباط بوده‌اند. از گردنه گدوک مسیر با شیب تند به پایین می‌رود و در طول مسیر شانه‌هایی خاکی در ارتفاع درست کرده‌اند

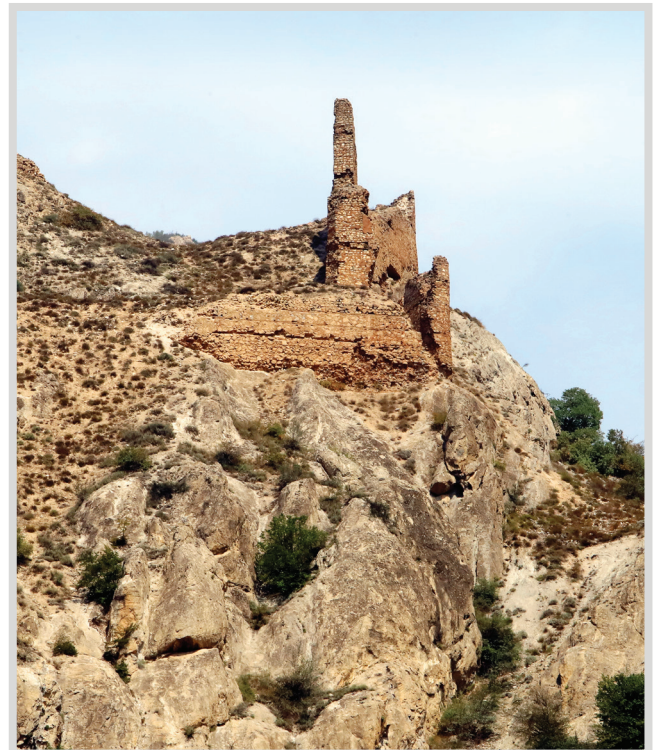
که اگر خودروهای سنگین به علت شیب تند و داغ شدن لنت، ترمز بریندند در این ترمزگیرها متوقف شوند. ایستادن یا استراحت در این ترمزگیرهای به ظاهر ساده بسیار خطرناک است. ما با احتیاط در گوشه ایمنی از جاده توقف کردیم تا دژی دیگر را در آسمان‌خراش کوه‌های سوادکوه ببینیم. قبل از دژ مازیار در دامنه کوه منظره‌ای خاص وجود دارد به نام ۳ خط طلا. روزی که قرار شد راه آهن شمال ایران را بسازند کسی فکر نمی‌کرد تبدیل به شاهکاری مهندسی شود و پل ورسک به علت ارتفاع زیادش در گینس ثبت شود.

در قسمتی از این خط آهن مسیر را به شکل ۳ پله روی دامنه کوه اجرا کردند که قطار را قادر می‌سازد صعودی ۶۰۰ متری را با شیبی ملایم طی کند. به خاطر شگفتی مهندسی نام آن را ۳ خط طلایی نامیدند. درست کمی جلوتر از ۳ خط طلا دژ مازیار از داخل جاده دیده می‌شود. این قلعه با مساحتی بیش از یک هکتار که در قسمت شرقی و غربی آن دروازه‌هایی وجود داشته که اکنون تنها بقایایی از آن باقی‌مانده و از کنار پل ورسک شروع می‌شود و تا برج آتش یا آتشگاه قلعه به سمت جاده پل سفید امتداد پیدا می‌کند. دژ مازیار اواخر حکومت ساسانیان در زمان اسپهبدان مازیار ساخته شده و به همین دلیل به آن دژ مازیار و یا قلعه ۴۰ در می‌گویند. محل توقف ما در جاده فیروزکوه نمای جنوبی قلعه را نشان می‌دهد. برای رسیدن به بالای کوه و دیدن قلعه از نزدیک باید به سمت پل ورسک می‌رفتیم که بخش میانی قلعه به آن متصل است.

مجموعه پل‌های معروف به «سه خط طلا» - ورسک

دژ مازیار - نرسیده به ورسک

دروازه باستانی کاسپین که اکنون مسیر فرعی کنار جاده فیروزکوه است

دروازه کاسپین اینجاست

مسیری فرعی درست کنار ورودی زیر پل ورسک، ما را می‌برد به یکی از مستحکم‌ترین معابر ورودی کاسپین

کاروان‌های جاده ابریشم برای رساندن کالاهای خود به سرتاسر ایران باید وارد شاخه‌های فرعی این جاده می‌شدند و از دروازه‌های مختلفی عبور کرده و باج و خراج می‌دادند. یکی از جالب‌ترین مسیرهای باستانی جاده ابریشم، راه شاهی است که دروازه ورود به شمال ایران است و به خاطر مسیر ورود به دریای خزر، آن را کاسپی یا کاسپین نامیده‌اند. کنار ورودی تنگه ایستادیم و به عظمت دیوارهای یکی از مستحکم‌ترین دروازه‌های ابریشم نگاه کردیم. در گذشته معبری باریک بوده که تنها یک چهارپا می‌توانسته از آن عبور کند. دو طرفش صخره‌هایی بلند قرار دارد که در گذشته اتاق‌های نگهبانی و دیدبانی بوده و اکنون تنها رگه‌هایی از دیوارهایش که با ملات سنگ و ساروج ساخته شده است را می‌شود دید. توصیه: راه آسان‌تری هم برای دیدن دژ مازیار وجود دارد. هر هفته قطاری گردشگری با برنامه‌های مختلف به سمت شیرگاه، پل سفید و سوادکوه حرکت می‌کند و شما می‌توانید قطار گردشگری سوادکوه را سوار شوید و از نزدیک‌ترین زاویه دژ مازیار را ببینید. حتی می‌توانید در یکی از ایستگاه‌ها پیاده شوید و پای پیاده به ماجراجویی بروید.